



**ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» за 2024 РІК**

ЗМІСТ

Розділ 1. Організаційна структура та опис діяльності Товариства

Розділ 2. Результати діяльності Товариства

Розділ 3. Ліквідність та зобов'язання Товариства

Розділ 4. Екологічні аспекти

Розділ 5. Соціальні аспекти та кадрова політика

Розділ 6. Управління ризиками

Розділ 7. Дослідження та інновації

Розділ 8. Фінансові інвестиції

Розділ 9. Перспективи розвитку

Розділ 1. Організаційна структура та опис діяльності Товариства

ТОВ «Закарпаттяенергозбут» – це сучасна компанія, що надає послуги з постачання електричної енергії, орієнтована на індивідуальний підхід до споживача і прийняття оптимальних рішень в енергетиці.

ТОВ «Закарпаттяенергозбут» створене у 2018 році на виконання Закону України від 13.04.2017 за № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії». Законом, зокрема, передбачена державна реформа ринку електроенергії, перший етап якої стартував 1 січня 2019 року. Реформа електроенергетичної галузі полягає у відокремленні функції з розподілу електричної енергії від функцій із виробництва, передачі та постачання електроенергії.

ТОВ «Закарпаттяенергозбут» виконує функції постачальника електричної енергії на всій території України. Крім того, ТОВ «Закарпаттяенергозбут» виконує функції постачальника універсальних послуг (для побутових та малих непобутових споживачів) на території Закарпатської області.

Нашими споживачами можуть бути будь-яка фізична особа, фізична особа-підприємець або юридична особа, що купує електричну енергію для власного споживання чи підприємницької діяльності.

ТОВ «Закарпаттяенергозбут» є суб'єктом господарювання, який в установленому порядку отримав ліцензії на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачам.

Критерії, якими ТОВ «Закарпаттяенергозбут» керується в щоденній роботі:

Якісне, надійне постачання електроенергії всім споживачам

Чітке планування та гнучке, оперативне прийняття рішень у щоденній роботі

Активна співпраця з учасниками ринку електричної енергії

Мінімізація витрат, пов'язаних із закупівлею електричної енергії

Постійне навчання персоналу, тренінги, обмін досвідом

Розробка та впровадження нових сучасних методів роботи зі споживачами

Дотримання чинного законодавства в рамках реформи енергоринку

Постійна робота над розвитком ринкових відносин

Пріоритет ТОВ «Закарпаттяенергозбут» у роботі – споживач електричної енергії.

Для комфортної співпраці споживачів із Товариством ми:

Відкрили сучасні комфортні Центри обслуговування клієнтів та вдосконалюємо їх;

Запровадили і розширюємо на всі ЦОК систему електронної черги;

Забезпечуємо персональний підхід до кожного потужного споживача;

Надаємо консультації, ведемо активну роз'яснювальну роботу;

Запровадили сучасні сервіси для перевірки розрахунків та оплати споживачем;

Забезпечили доступ споживачів до всієї інформації щодо діяльності товариства.

Наша місія — надійне постачання електроенергії, адже енергія є стратегічно необхідним ресурсом для населення та бізнесу. Ми щодня докладемо значних зусиль аби виконати це завдання. Разом з тим компанія має і свої внутрішні цілі:

Забезпечення належних умов для реалізації й розвитку фахівців в умовах війни та післявоєнного стану.

Розвиток напрямку маркетингу з метою покращення організації та супроводу процесу утримання клієнтів і залучення нових.

Модернізація організаційної структури відповідно до потреб ринку та підприємства.

Автоматизація централізованих процесів всередині компанії та удосконалення підходів до дистанційної форми роботи.

Органи управління компанії

Вищий орган Товариства — Загальні збори учасників.

Виконавчий орган - Директор Товариства.

Укладення трудового договору у Товаристві здійснюється шляхом оформлення наказу керівника про прийняття на роботу на підставі заяви працівника. Під час проведення перевірки Ліцензіатом пред'явлено накази по Товариству про прийом на роботу працівників, оформлених відповідно до чинного законодавства, та зроблено відповідні записи у трудових книжках.

При прийнятті на роботу працівників, Товариство керується чинним законодавством України в сфері кадрової політики, зокрема, Кодексом законів про працю України, відповідно до положень частини третьої статті 24 якого, працівник не може бути допущений до роботи, зокрема, без повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу, в порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2015 року № 413 «Про порядок повідомлення Державної фіскальної служби та її територіальних органів про прийняття працівника на роботу» (далі – Порядок № 413).

Відповідно до вимог Порядку № 413, повідомлення про прийняття працівника на роботу подавалися Ліцензіатом до територіальних органів Державної фіскальної служби за місцем обліку їх як платника єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування до початку роботи працівника за укладеним трудовим договором, за формою, що є додатком до Порядку № 413.

Директор Товариства працює за контрактом.

Протягом 2024 року в ТОВ «ЗАКАРПАТТЯЕНЕРГОЗБУТ» діяли штатні розписи, які були затверджені наказами по Товариству, та були введені в дію, зокрема:

Дата	Кількість шт. од.	Наказ
01.12.2024	250	Наказ № 43/1 від 30.11.2024 року
01.03.2024	250	Наказ № 7/1 від 28.02.2024 року
01.07.2024	250	Наказ № 34/1 від 28.06.2024 року
16.10.2024	250	Наказ № 53 від 15.10.2024 року
01.12.2024	250	Наказ № 58/1 від 29.11.2024 року

До складу Товариства входить 14 відділів та 4 центри обслуговування клієнтів.

Структурні підрозділи здійснюють свою діяльність відповідно до Статуту, функціонального напрямку, визначеного положеннями та побудованою системою взаємодії між ними.

Центральний офіс ТОВ «Закарпаттяенергозбут» розташований за адресою: м. Ужгород, пл. Жупанатська, 18. Філій, наділених правом функціонування в статусі юридичної особи, в складі Товариства немає.

Розділ 2. Результати діяльності Товариства

За 2024 рік чистий прибуток ТОВ «Закарпаттяенергозбут» склав 139 699 тис. грн., за попередній період — 61 259 тис. грн.

Формування ціни електричної енергії на універсальні послуги постачальника універсальних послуг регулюються державними органами і здійснюються відповідно до Порядку формування цін на універсальні послуги, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП) від 05.10. 2018р. N. 1177 (зі змінами).

Постачання електроенергії за вільними цінами здійснюються на підставі розрахованих комерційних пропозицій, розміщених на сайті компанії.

Обсяги продажу електроенергії за 2024 рік порівняно з 2023 роком зменшились на 10%.

На показники діяльності Товариства за 2024 рік суттєво вплинули такі фактори:

по-перше, у зв'язку із впровадженням у 2021 році нового механізму про виконання спеціальних обов'язків, внесені зміни до формування ціни на універсальні послуги, які включають весь обсяг електричної енергії як малих непобутових споживачів, так і населення, що значно підвищило відхилення величини сплати за придбану електричну енергію;

по-друге, війна внесла зміни у всі сфери життя Товариства. ІТ-спеціалісти компаній продовжують працювати над розширенням функціоналів програмних забезпечень і систем компанії для забезпечення безперебійної та віддаленої роботи;

Стосовно доходів від основних операцій за 2024 рік, то у цьому році Товариство отримувало доходи від реалізації електроенергії, а також від реалізації супутніх послуг. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) в цей період склав 10 238 331 тис. грн. За аналогічний період 2023 року дохід від основних операцій склав 8 601 436 тис.грн.

Основні фінансові показники за 2024 рік

Показник	Сума, тис.грн.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	10 238 331
Собівартість реалізованої продукції (товарів,робіт, послуг)	10 040 294
Адміністративні витрати	48 256
Інші операційні доходи	23 697
Інші операційні витрати	7 976
Інші фінансові доходи	6 321
Фінансові витрати	1 409
Фінансовий результат до оподаткування	170 414
Чистий фінансовий результат	139 699

Робота з клієнтами. Покращення якості послуг

Уже впродовж шість років ТОВ «Закарпаттяенергозбут», як і решта українських постачальників, перебуває в умовах функціонування нових ринкових моделей.

Популярним каналом інформування наших клієнтів та зворотного зв'язку з ними залишається кол-центр компанії.

Споживачі Закарпатської області мають можливість отримати інформацію в режимі прямого зв'язку з працівниками кол-центру з питань, що стосуються послуг електропостачання.

До загальних стандартів якості надання послуг електропостачальника, які виконуються Товариством, належать:

рівень сервісу кол-центру протягом 30 секунд (відсоток дзвінків, з'єднаних з оператором кол-центру протягом 30 секунд) у звітному році - не менше 75 %;

відсоток втрачених дзвінків кол-центру (без урахування втрачених дзвінків у меню голосового самообслуговування) у звітному році - не більше 10 %.

З метою покращення якості обслуговування споживачів та для підвищення ефективності підприємства, Товариство впроваджує:

ІТ-продукти для роботи на оптовому ринку;

ІТ продукти для можливості додаткового контакту з клієнтом;

нові онлайн-сервіси для клієнтів;

Розділ 3. Ліквідність та зобов'язання Товариства

Основними завданнями фінансової діяльності ТОВ «Закарпаттяенергозбут» є вибір ефективних та оптимальних форм фінансування основних процесів з метою забезпечення стабільної роботи та прибутковості підприємства. Основою виконання цих завдань є розробка перспективних і поточних фінансових планів підприємства, в яких узагальнюються його доходи і видатки за певний період (рік, квартал, місяць) та чіткий контроль їх виконання. Джерелом фінансування діяльності ТОВ «Закарпаттяенергозбут» в основному є власні кошти, отримані від реалізації послуг з постачання електричної енергії споживачам. У разі недостатньої кількості обігових коштів для поточних потреб, Товариство залучає додаткові кошти отримання банківських кредитів. Для покращення ліквідності підприємства вживаються заходи, що сприяють збільшенню прибутку, а також оптимізації структури капіталу Товариства.

Завданням Товариства є підтримка безперервності та гнучкості фінансування шляхом використання умов кредитування, а також залучення позик. Товариство аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками погашення та планує свою ліквідність залежно від очікуваних строків виконання зобов'язань за відповідними фінансовими інструментами.

Для управління одночасно ризиком ліквідності та кредитним ризиком широко використовується практика передоплати. Товариство використовує процес детального бюджетування та прогнозу грошових коштів для того, щоб гарантувати наявність адекватних ресурсів для виконання своїх платіжних зобов'язань.

Територіально Товариство віддалене від місць активних бойових дій. Однак, у результаті військової агресії, Товариство знаходиться в нестабільному середовищі, створеному економічними та військово-політичними факторами, на які воно не може впливати. Серед них такі, що мають безпосередній вплив на діяльність Товариства, зокрема:

багато підприємств призупинили виробництво або значно зменшили обсяги споживання;

значне погіршення платіжної дисципліни споживачів (як юридичних, так і побутових);

застосування графіків відключення електричної енергії;

проблема розрахунків за енергоносії бюджетних установ. Казначейство першочергово здійснює платежі на потреби ЗСУ, після здійснення оплат ЗСУ покривають заборгованість заробітної плати, тільки тоді проводять погашення заборгованості за е/е. У разі відсутності коштів у Казні існує ризик непогашення заборгованості бюджетних установ.

Основними джерелами забезпечення ліквідності є залишки грошових коштів на рахунках, дебіторська заборгованість споживачів за електричну енергію минулих періодів та заборгованість учасників ринку електричної енергії в рамках покладання на них спеціальних обов'язків.

Поточні активи за 2024 рік

Показник	Код рядка балансу	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Запаси	1100	103	136
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 354 229	1 032 605
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	99 464	589 149
з бюджетом	1135	9 650	3 959
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	26	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 453	3 239
Витрати майбутніх періодів	1170	285	-
Інші оборотні активи	1190	209 666	190
Разом	1195	2 675 876	1 629 278

Поточні зобов'язання за 2024 рік

Показник	Код рядка балансу	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
Короткострокові кредити банків	1600	79 691	69 737
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	22	589
товари, роботи, послуги	1615	1 953 476	647 117
розрахунками з бюджетом	1620	22 402	32 956
розрахунками зі страхування	1625	442	631
розрахунками з оплати праці	1630	2 303	2 517
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	54 508	508 904
Поточні забезпечення	1660	19 517	18 764
Інші поточні зобов'язання	1690	396 047	166 762
Разом	1695	2 528 408	1 447 977

Станом на 31 грудня 2024 року поточні активи складають 1 629 278 тис.грн, що на 1 046 598 менше ніж у 2023 році – 2 657 876 тис.грн.

Поточні зобов'язання у звітному періоді складають 1 447 977 тис.грн, у 2023 році – 2 528 408 тис.грн, що на 1 080 431 тис.грн менше від попереднього року

Розділ 4. Екологічні аспекти

Відповідно до положень статті 63 Закону України "Про ринок електричної енергії" ТОВ «Закарпаттяенергозбут» зобов'язане купувати електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлена потужність яких не перевищує величину, визначену для відповідних категорій генеруючих установок приватних домогосподарств, а отже є ключовою ланкою забезпечення розвитку альтернативної енергетики в Закарпатській області, однією з ключових переваг якої є екологічність.

Традиційна енергетика перенавантажує атмосферу вуглекислим газом та іншими викидами, що призводить до глобального потепління. Наслідками є збільшення кількості та сили негативних атмосферних явищ, посухи, підвищення рівня моря, вимирання цілих екосистем тощо.

На відміну від цього, більшість відновлювальних джерел енергії виробляють значно менше негативних викидів. Навіть сумарні викиди повного «життєвого циклу» відновлювальної енергетики (тобто викиди на кожному етапі життя технології - виробництво, установка, експлуатація, виведення з експлуатації) є доволі незначними.

Збільшення кількості та якості відновлюваних джерел енергії дозволяє частково замінити традиційну енергетику та значно зменшити шкідливі викиди. У довгостроковому періоді виробництво електроенергії з відновлюваних джерел є найбільш перспективним шляхом розвитку енергетичної галузі. Розвиток «зеленої» енергетики забезпечує сталий розвиток суспільства, нівелює загрозу вичерпності ресурсів, засвідчує відповідальність перед навколишнім середовищем та поліпшує загальносвітову екологічну ситуацію. З кожним роком ефективність «зеленої» енергетики лише зростає і невдовзі відновлювальна енергетика за своїми економічними показниками зможе не лише конкурувати з традиційними виробниками електроенергії, а й посяде домінуюче положення на світовому ринку електроенергії.

Водночас, ефективний розвиток «зеленої» енергетики на національному рівні неможливий без участі держави. Це обумовлено її тимчасово неконкурентною собівартістю порівняно з традиційною енергетикою та необхідністю залучення значних обсягів інвестицій (як фінансових, так і інноваційно-технологічних). Діяльність ТОВ «Закарпаттяенергозбут» є саме тим дієвим механізмом підтримки альтернативної енергетики, якого потребує забезпечення національних інтересів.

Товариство також опікується питаннями екології в повсякденній діяльності. При оновленні освітлювальних приладів, офісної та периферійної техніки одним з обов'язкових критеріїв відбору слугує рівень енергоспоживання обладнання.

Діяльність підприємства здійснюється відповідно до екологічного законодавства та з намірами мінімізувати вплив діяльності підприємства на навколишнє середовище в аспектах, пов'язаних зі споживанням природних ресурсів, підвищення корпоративної екологічної культури та дбайливого ставлення до навколишнього середовища.

ТОВ «Закарпаттяенергозбут» — підприємство, яке має мету здійснювати заходи з охорони навколишнього середовища та підтримувати високі стандарти екологічної стратегії.

Цілі у сфері екології:

досягти раціонального рівня використання водних ресурсів;

досягти раціонального рівня використання енергоресурсів;

забезпечити раціональну поведінку з відходами

Розділ 5. Соціальні аспекти та кадрова політика

В основі діяльності ТОВ «Закарпаттяенергозбут» - належне та ефективне виконання завдань, покладених на підприємство, як на постачальника універсальних послуг, державою, а також належне та ефективне постачання електроенергії споживачів за вільними цінами.

Запорукою високих показників діяльності ТОВ «Закарпаттяенергозбут» - є високопрофесійний, згуртований трудовий колектив. Для підприємства цінний кожен співробітник, незалежно від його віку, статі, національності та займаної посади. Тому, всім співробітникам надаються рівні можливості для успішної роботи, професійного розвитку та кар'єрного зростання. З метою формування високоєфективної професійної команди Підприємство застосовує дієві новітні системи підбору, навчання та оцінки персоналу шляхом:

залучення до роботи висококваліфікованих молодих спеціалістів;

систематичного навчання та підвищення професійних знань та навиків; сучасного технологічного оснащення.

удосконалення соціальної політики підприємства.

Фактична кількість штатних працівників на кінець 2024 року становить 217 осіб.

Стать	Кількість працівників, <i>осіб</i>	Частка від загальної кількості, %
Жінок	184	85%

Чоловіків	33	15%
Разом	217	100%

Штатним розписом підприємства передбачені посади наступних професійних угруповань: керівники, професіонали, фахівці, технічні службовці. Більшість облікової чисельності становлять професіонали (50 %).

Професійна назва робіт	Жінки		Чоловіки		Всього	
	к-ть осіб	частка від загальної чисельності, %	к-ть осіб	частка від загальної чисельності, %	к-ть осіб	частка від загальної чисельності, %
Керівники	20	11%	13	39%	33	15%
Професіонали	94	51%	15	45%	109	50%
Фахівці	65	35%	3	9%	68	31%
Робітники	7	4%	-		7	3%
Найпростіші професії		0%				0%
Всього	184	100%	33	100%	217	100%

Добір персоналу на наявні вакансії у 2024 році відбувався за пріоритетністю заповнення вакансій та з урахуванням характеристик кандидатів (фаховий, освітній рівень, досвід у відповідній сфері тощо).

Молодь становить 34,1 % всього персоналу 96,8 % працівників молодші 60 років.

Вікова група	Кількість працівників, осіб	Жінки, особи	Чоловіки, особи
Молодь(до 35 років)	74	59	15
Від 35 років до 60	136	119	17
Старше 60 років	7	6	1

Серед працюючих є особи з інвалідністю.

При підборі персоналу відсутня будь-яка дискримінація. Особлива увага приділяється професіоналізму, досвіду та ініціативності в роботі.

Розділ 6. Управління ризиками

Для підвищення продуктивності праці, дотримання зовнішніх нормативних вимог, надання послуг із запланованим рівнем якості, підвищення ефективності управління та виконання операцій, формування та підтримки позитивної репутації, на Товаристві створена система управління ризиками. Система розроблена, впроваджена і підтримується з урахуванням ризиків і можливостей, пов'язаних із середовищем і цілями Товариства. У компанії сформоване ефективне контролю не середовище, що передбачає високу дисципліну всіх співробітників і розуміння ними своїх функцій та обов'язків.

Для управління ризиками у Товаристві постійно здійснюється внутрішній контроль. Внутрішній контроль — це процес, який здійснюється директором та Загальними зборами учасників. Внутрішній контроль є безперервним і циклічним процесом у складі загальної системи управління Товариством і є складником системи управління ризиками Товариства. Система внутрішнього контролю охоплює всі напрямки діяльності Товариства, контрольні процедури виконуються постійно у всіх процесах (напрямах діяльності) Товариства, на всіх рівнях управління, зокрема це:

- забезпечення ефективності та результативності діяльності Товариства,

- збереження активів Товариства;

- дотримання застосовних до Товариства вимог законодавства і локальних нормативних актів Товариства, зокрема у процесі здійсненні господарської діяльності та веденні бухгалтерського обліку;

- забезпечення достовірності та своєчасності бухгалтерської (фінансової) та іншої звітності.

У результаті своєї діяльності Товариство піддається впливу ряду фінансових ризиків, а саме кредитному ризику, ризику ліквідності та іншим ризикам, що є результатом фінансових інструментів, які вона має. Політика Товариства по управлінню ризиками сконцентрована на непередбачуваності фінансових ринків і націлена на мінімізацію потенційних негативних наслідків. Політики з управління кожним з цих ризиків наведено нижче.

Кредитний ризик

Товариство стикається із кредитним ризиком, який визначається як ризик того, що контрагент не зможе погасити суму заборгованості в повному обсязі при настанні строку погашення. Максимальний рівень кредитного ризику Товариства, в цілому, відображається в балансовій вартості фінансових активів, яка наведена в звіті про фінансовий стан. Вплив можливих взаємозаліків активів і зобов'язань на зменшення потенційного кредитного ризику

незначний. Резерви на знецінення створюються для покриття збитків, які можуть бути понесені на звітну дату (при їх наявності).

Політика Товариства по управлінню кредитним ризиком спрямована на те, щоб здійснювати господарські операції з контрагентами, які мають позитивну репутацію та кредитну історію. Окрім того, постійно здійснюється моніторинг дебіторської заборгованості.

Кредитний ризик Товариства відслідковуються й аналізується у кожному конкретному випадку, і керівництво вважає, що кредитний ризик адекватно відображений у резервах сумнівних боргів.

Компанія створює резерв сумнівних боргів, який є сумою оцінки керівництвом понесених збитків від дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншою дебіторською заборгованістю.

Кредитний ризик Товариства притаманний також таким фінансовим інструментам, як поточні рахунки в банках і може виникати у випадку неспроможності банківської установи розраховуватися за своїми зобов'язаннями перед Товариства. Сума максимального розміру ризику у таких випадках дорівнює балансовій вартості відповідних фінансових інструментів. Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання.

Товариство використовує такі методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);

бюджетування та прогнозу грошових коштів для того, щоб гарантувати наявність адекватних ресурсів для виконання своїх платіжних зобов'язань.

Більшість витрат Товариства мають змінний характер і залежать від обсягу реалізації. В результаті цього і виникає більшість витрат, які безпосередньо генерують доходи для погашення зобов'язань під час звичайної господарської діяльності.

Товариство у своїй діяльності користуються кредитними коштами, за користування яких нараховуються й сплачуються відсотки. Процентні ставки за користування кредитними коштами Товариства є фіксованими, а тому цей ризик не є значним для Товариства.

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовими інструментами коливатиметься внаслідок змін ринкових цін. Ринкові ціни включають в себе чотири типи ризику: ризик зміни відсоткової ставки, валютний ризик, ризик зміни цін на товари та інші цінові ризики. Наприклад, ризик зміни цін на інструменти

капіталу. Фінансові інструменти, що підпадають під вплив ринкового ризику, включають себе кредити, позики, фінансові активи доступні для продажу.

Ризик зміни відсоткової ставки

Ризик зміни відсоткової ставки – це ризик того, що справедлива вартість майбутніх грошових потоків за фінансовими інструментами коливатиметься залежно від зміни ринкових відсоткових ставок. Ризик зміни ринкових відсоткових ставок відноситься до боргових зобов'язань Товариства з плаваючою відсотковою ставкою. Товариство керує ризиком зміни відсоткових ставок, використовуючи кредити і позики з фіксованою відсотковою ставкою.

Цінові ризики

ТОВ «Закарпаттяенергозбут» як постачальник електроенергії є структурно вразливим до цінових ризиків, оскільки його діяльність безпосередньо залежить від волатильності ринкових цін на електроенергію, послуги з передачі/розподілу, а також пов'язаних інструментів.

- Основним джерелом цінового ризикує ціни на електроенергію

Товариство закуповує електроенергію на ринку електричної енергії (РДН, ВДР) або у виробників/постачальників за двосторонніми контрактами.

Ціни на електроенергію в Україні мають високу сезонну, погодну та кон'юнктуру волатильність, що напряду впливає на витрати компанії.

- У разі неможливості миттєвої передачі зміни ціни споживачу (наприклад, у рамках фіксованих контрактів) компанія несе фінансові втрати.

Механізми передачі ризику кінцевому споживачу — обмежені

Фіксовані ціни у контрактах: У разі довгострокових договорів із фіксованою ціною компанія не може оперативно змінити тариф на тлі зростання закупівельних цін.

- Наслідки цінових ризиків

Втрата маржі або збитковість в окремих сегментах споживачів

Порушення ліквідності, якщо витрати перевищують надходження

Зменшення конкурентоспроможності, особливо якщо інші гравці ринку мають гнучкіші моделі або доступ до дешевших ресурсів

Нестабільність у прогнозуванні доходів, що ускладнює фінансове планування та кредитування

- Способи мінімізації вразливості

Заклучення довгострокових контрактів з виробниками за фіксованими цінами

Запровадження динамічного ціноутворення для бізнес-клієнтів

Хеджування через ф'ючерси, форварди або натуральне хеджування (баланс попиту і пропозиції всередині портфелю)

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Товариство може зіткнутися з труднощами при погашенні своїх фінансових зобов'язань. Причиною зростання рівня ризику ліквідності може стати суттєва невідповідність між термінами погашення фінансових активів та фінансових зобов'язань у випадку коли, терміни погашення фінансових активів перевищують терміни погашення фінансових зобов'язань.

Підхід керівництва Товариства до вирішення проблем ліквідності ґрунтується на ефективному здійсненні операційної діяльності та залученні фінансування для покриття потреб в оборотному капіталі. Товариство здійснює контроль ризику нестачі грошових коштів шляхом планування поточної ліквідності. За допомогою цього інструменту аналізуються терміни платежів, пов'язаних з фінансовими інвестиціями та фінансовими активами (наприклад, дебіторська заборгованість, інші фінансові активи), а також прогнозовані грошові потоки від операційної діяльності. Метою Товариства є підтримка балансу між безперервністю фінансування і гнучкістю шляхом використання банківських овердрафтів, банківських кредитів, векселів.

Ризик грошових потоків

У 2024 році ТОВ «Закарпаттяенергозбут» зазнавало підвищеної вразливості до ризику грошових потоків, що було зумовлено низкою внутрішніх та зовнішніх чинників. Основним викликом для Товариства залишалася нестабільність та нерівномірність надходжень грошових коштів, яка ускладнювала забезпечення поточної платоспроможності та планування розрахунків з контрагентами.

Основні фактори, що впливали на грошовий потік у 2024 році:

- Зростання дебіторської заборгованості, особливо з боку побутових та бюджетних споживачів у зв'язку з економічною нестабільністю, воєнними діями та обмеженнями щодо примусового стягнення боргів;
- Часові розриви між оплатами від споживачів і зобов'язаннями перед учасниками ринку електричної енергії, які вимагали своєчасної оплати незалежно від фактичного надходження коштів;
- Значні обсяги простроченої заборгованості з боку учасників механізму ПСО, зокрема державних підприємств, що здійснюють компенсаційні виплати відповідно до спеціальних обов'язків. Несвоєчасне виконання ними зобов'язань призводило до грошових розривів, що не могли бути компенсовані за рахунок внутрішніх ресурсів компанії;
- Коливання обсягів споживання електроенергії у зв'язку з сезонними змінами навантаження та графіків погоджинних відключень електроенергії;

- Обмежений доступ до зовнішнього фінансування, включно з кредитними лініями, в умовах підвищених ризиків у банківському секторі.

Управлінські заходи у 2024 році:

- Товариство здійснювало щотижневий та щоденний прогноз руху грошових коштів, адаптуючи графіки розрахунків відповідно до очікуваних надходжень;
- Упроваджено посилений контроль дебіторської заборгованості, в тому числі автоматизація повідомлень та реструктуризація простроченої заборгованості;
- Активізовано роботу з передплатами від нових споживачів, а також залучення часткового авансування за окремими договорами;
- Здійснено оптимізацію поточних витрат та відтермінування окремих неопераційних платежів;
- Комунікація з органами державної влади з метою пришвидшення компенсацій за механізмом ПСО та перегляду процедур узгодження виплат.

Попри складні макроекономічні умови, ТОВ «Закарпаттяенергозбут» зберіг платоспроможність у 2024 році та вживав заходів для пом'якшення ризику грошових розривів. Товариство продовжує впроваджувати політику сталого управління ліквідністю з фокусом на прогнозованість надходжень, контроль дебіторської заборгованості та обмеження зовнішніх фінансових залежностей.

Валютний ризик

ТОВ «Закарпаттяенергозбут» підпадає під вплив валютного ризику внаслідок коливань обмінного курсу гривні до іноземних валют, переважно долара США та євро. Хоча основна операційна діяльність компанії номінована в національній валюті, валютний ризик виникає через низку непрямих та прямих факторів.

Джерела валютного ризику:

Закупівельна ціна електроенергії: у певних випадках ринкова вартість електроенергії в Україні прив'язується до індикативних цін на європейських біржах, які залежать від курсу EUR/USD.

Тариф на послуги операторів систем розподілу та передачі частково формуються з урахуванням імпортного обладнання, вартість якого залежить від валютних коливань.

Витрати на обслуговування ІТ, ліцензійне ПЗ, обладнання: частина витрат пов'язана з контрактами в іноземній валюті або імпортними постачальниками.

Наслідки:

потенційне зростання вартості закупівель і операційних витрат у разі девальвації гривні;

невідповідність між валютною структурою активів та зобов'язань, що створює економічний ризик втрати;

ускладнення планування грошових потоків у середньостроковій перспективі.

Заходи з управління:

компанія уникає відкритих валютних позицій та проводить операції у гривні;

регулярно здійснюється моніторинг валютного ринку, оцінюється вплив курсових коливань на закупівельні ціни та грошові потоки;

адаптація договірних умов з постачальниками та партнерами з урахуванням можливих коливань курсу (валютні коридори, ревізійні положення).

Інши цінові ризики

Інший ціновий ризик — це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок відсоткового ризику чи валютного ризику), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Закон України «Про ринок електричної енергії» передбачає державне регулювання ціноутворення (тарифоутворення) на ринку електричної енергії на послуги з розподілу електричної енергії, на послуги з передачі електричної енергії, послуги постачання електричної енергії, які є складниками кінцевої ціни для споживача електричної енергії за

«універсальною послугою». Окрім того, під час здійснення розрахунків ціни «універсальної послуги» (ЦУП) за відповідний період у відповідності до Постанови НКРЕКП №1177 від 05.10.2018 р. протягом 2024 року застосовувалась прогнозована середня закупівельна ціна на електроенергію, розрахована на основі фактичних даних (цін, індексів РДД, дельти С) за попередні періоди. В умовах нестабільного ринку електричної енергії та значних коливань цін при закупівлях електричної енергії для малих побутових споживачів, що розраховуються за електроенергію за ціною «універсальної послуги» Товариство несе додаткові цінові ризики, що полягають у невідповідності вартостей електричної енергії в купівлі та вартостей електричної енергії як складової ціни електричної енергії для малих побутових споживачів. Окрім того, із запровадженням фінансового ПСО з 01.10.2021 року ЦУП, також використовуються у формулі для визначення вартості послуги з доступності електричної енергії для побутових споживачів. Таке регульоване ціноутворення призводить до значних коливань фінансових результатів від діяльності з продажу електричної енергії за «універсальною послугою» протягом звітних періодів, а також до значних тимчасових касових розривів.

Внаслідок цього діяльність Товариства схильна до цінового ризику в частині діяльності продажу електричної енергії за «універсальною послугою» у разі негативних змін у політичному і діловому середовищі.

Управління капіталом

Товариство розглядає зареєстрований капітал і позики як основне джерело фінансування.

Для цілей управління ризиком недостатності капіталу Товариство визначає капітал як такий, що дорівнює визнаному в балансі (звіті про фінансовий стан).

Основним завданням Товариства при управлінні капіталом є забезпечення здатності продовжувати функціонувати на безперервній основі з метою одержання прибутку для засновників і вигід для інших зацікавлених осіб, а також забезпечувати фінансування поточних операційних потреб, капітальних вкладень та стратегії розвитку Компаній.

Керівництво постійно контролює структуру капіталу Товариства й може корегувати свою політику й цілі управління капіталом з урахуванням змін в операційному середовищі, тенденціях ринку або стратегії розвитку, тобто з урахуванням змін економічних умов. Протягом останніх років цілі, політика та процедури Товариства не зазнали змін.

Розділ 7. Дослідження та інновації

Завдяки прагненню удосконалюватися у 2024 році Товариству вдалося впровадити новації, що дозволили стати ближчими до клієнта. Зокрема, розроблено та впроваджено нову електронну абонентську книжку, де можна отримали всю необхідну інформацію для клієнтів.

Працівники служби обслуговування ІТ, в період обмежених можливостей продовжували підтримувати технічні можливості працівникам компаній працювати дистанційно, долучилися до виконання завдання з організації та технічної підтримки проведення онлайн дистанційних нарад, слухань і презентацій як між внутрішнім персоналом підрозділів компаній, так і зовнішніми партнерами, органами контролю та місцевого самоврядування.

Розділ 8. Фінансові інвестиції

На кінець року фінансових інвестицій немає.

Розділ 9. Перспективи розвитку

Вдосконалення прогнозування та надання послуг з прогнозування

Підприємство планує продовжити роботу в напрямку вдосконалення прогнозування виробництва зеленої електроенергії, а також опрацює перспективу надання послуг з прогнозування на комерційній основі для виробників з альтернативних джерел (крім приватних домогосподарств), що не мають можливості прогнозування.

Запровадження системи видачі гарантій походження електричної енергії, яка вироблена з альтернативних джерел.

Зазначена система передбачена, як обов'язкова на виконання зобов'язань держави Україна перед Європейським співтовариством та визначених Директивою Європейського парламенту та Ради 2009/28/СС. Успішне запровадження такої системи дозволить Товариству повністю використовувати ринкову конкурентну перевагу, а також дохід від продажу гарантій походження електричної енергії з ВДЕ спрямовувати на покриття витрат для виконання спеціальних обов'язків із надання послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, що позитивно вплине на можливість розрахунків Товариства з іншими учасниками ринку.

Клієнтоорієнтованість

Ключовими напрямками у роботі з клієнтами Товариство визначило:

Забезпечення клієнтів якісними послугами та сервісами;

Доступність та лояльність до клієнтів;

Опрацювання відгуків від клієнтів:

спілкування з клієнтами особисто

опитування клієнтів: офлайн через анкети у ЦОК, онлайн на сайті, за допомогою телефону тощо.

збір відгуків у соціальних мережах: моніторинг коментарів під публікаціями (скарги, часті питання, пропозиції).

Зворотний зв'язок для досягнення нових цілей.

Директор

ТОВ «Закарпаттяенергозбут»

Головний бухгалтер

ТОВ «Закарпаттяенергозбут»



Handwritten signature of Yuriy Fedko

Handwritten signature of Vladislav Martynenko

Юрій ФЕДЬКО

Владислав МАРТИНЕНКО